

Un bon periòdic es una missió perpètua a una Parroquia.—Es necessari oposar els esforços de la bona premsa a n-els de la dolenta.—LLEÓ XIII.

L'ESPERIT DE MALLORCA.

Deia un escriptor de l'Illa daurada, qu'els mallorquins d'avuy, parlant en general, deixant de banda l'element intel·lectual de les illes y qualques personalitats isolades, no senten l'esperit mallorquí més que tractantse d'interessos materials. Es a dir que, segons vaig entendre, aquest sentiment y aquesta concepció de Patria que segella les nostres actuals campanyes a Catalunya y presideix els nostres actes innombrables de catalanització de tot lo nostre, no hi es a l'Illa daurada ni a les illes germanes. O que si hi es, son tan repocs els qui tenen aital concepció y aital sentiment que, de fet, se pot dir qu'està ara com ara endormida l'ànima dels compatricis den Lluïl.

Anc que aixís sigui, anc que no fassi a Palma, ni a Inca, ni a Manacor y Ciutadella «acte de presència» l'alé de lluita per la pròpia personalitat en tots els ordres y baix tots els conceptes de la vida, ben mal farien els intel·lectuals mallorquins desconfiant pera sempre de qu'es desvetlli y s'imposi, com entre'ls catalans ho ha fet, aquell alé, aquella voluntat suprema de viure a pler l'existència espiritual, tan social com política, del poble propi. ¡Si ho hem vist a Catalunya! Quan, ara fa uns cinquanta anys, sonaren les veus primeres dels nostres poetes y més endavant dels prosadors nostres, ben endormiscada y amagada y somorta semblava estar l'ànima de la gent catalana. Tan sols aquells quants entregats a les tasques literaries gosaven exteriorisarla y ferne sentir els batecs a la societat qu'els envoltava. Tan sols els rondallaires, els monografistes, les rates d'arxiu, y'ls infadigables y enfervorissats arqueòlegs gosaven predicar ab dalé la renaixensa patria. Mes la paciència benedictina d'uns quants y l'acció lenta, però ferma, del temps poc a poc removien les cendres damunt del caliu, el caliu reviscolava, l'amor a la llengua anava extenentse y enfortintse; y aquells quants intel·lectuals feien sortir de l'ombra els *cuatro locos* de les llegendes patriotes, y'ls *cuatro locos* se convertien en estol de *regionalistes*. ¿Caldrà explicar lo demés de l'Historia contemporànea de Catalunya? Avui, al cap de cinquanta anys, tots ho veiem els qui tenim ulls y ens en servim, els *cuatro locos* y l'estol de *regionalistes* son devinguts una legió de *nacionalistes*; tota la terra catalana està abrindada pel foc vivificador de la *Solidaritat*.

Mallorca no farà altre cosa, y la farà, com Valencia, bon xic més depressa que'ls catalans. Allí hont hi han apòstols com el doctor

Alcover, la llevor sanitosa no s'hi pot perdre. Allí hont la musa popular té interprets com a Mallorca n'hi ha, es impossible que tard o d'hora no trascendeixi al major nombre l'iniciativa dels que viuen ab fetsa la vida de l'esperit. Tot es qüestió de temps y oportunitat; perque'l terror es bò, es sà, y'ls sembradors no paren de fer feina.

¿Y quina oportunitat podrà trovarse millor que l'actual pera empenyer el moviment de reivindicació y renaixement? Aquestes properes festes del Centenari del gran Rei, que commourán els sentiments patriòtics del poble valencià, poden també y deuen també ser causa poderosíssima de despertament pel poble mallorquí. Com a motiu natural y espontani de manifestació castissament mallorquina, y com a ocasió nova d'acostar els dos pobles que'l mar llatí separa sens desunirlos, el Centenari hauria d'esser el primer pas, però pas de significació trascendental, envers l'una y l'altre d'aquestes nobles empreses: la de comensar l'expansió del magnífic esplet patriòtic dels literats de Mallorca, y la de posar en contacte pera sempre més els interessos morals, y a no trigar els interessos polítics, de les dues branques d'aquest arbre ufanos del regnat de don Jaume.

Es ben segur que la creuada que tot just comencen qualques mallorquins d'un partit, treientli en lo que s'hagi de treure color partidari, té condicions pera ajuntar en una aspiració comuna a bon nombre de ciutadans enamorats de llur terra y de les coses peculiars de llur terra. Ben segur que si a n'aqueixos cors y a n'aqueixos pensaments de pura sava mallorquina se'ls fa vibrar y reflexionar al ensemps, respondrán tot seguit. Y ¿qui ho ducta que, siguin molts o no molts els qui responguin, haurà comensat a expandirse la consciència y'l sentiment d'això gran, d'això sant que senten fa tans anys, que pensen y escriuen fa tans anys els Costes y'ls Alcovers y'ls Olivers de nissaga mallorquina?

Ho sé prou, no cal que ni ho diguin, que sembla somni'l que dic. També ho semblava a Catalunya. També ho semblava a Valencia. Y ara es a Catalunya realitat viva y està ben prop d'esserho a Valencia. Mirantse en l'Historia, y girant els ulls envers la colossal figura qu'enaltirem tots els pobles ahir y avui germans, es possible y fins fàcil que tots ens retrovem els uns bo y caminant depressa envers l'ideal, els altres, sense saberho, desitjosos d'emprendre'l camí. D'aquelles es l'obligació d'allargar la mà als quins vulguin ajudarlos. ¿Per què no ha d'esser un goig pera'ls demés estrènyerla y ser-

varla entre les llurs? ¿Hi perdrà qualquén si ho fem aixís? Y d'altre banda... ¡hi guanyarem tant tots de fernol...!

B. SARTOS Y VALL.

Barcelona, Janer 1908.

EL CAVALL

DEL REY EN JAUME.

(TRADICIÓ MALLORQUINA)

*Desde'l penyal de les Bruixes
fins al esquerp Puig-Major,
desde'l mur de Santueri
fins al castell de Alaró,
mostra'l pagès de Mallorca
les petjades qu'en sos bots
marcá demunt roca viva
un cavall meravellós.
Cavall bò pel Rey En Jaume,
digne era de tal Senyer,
flor de la cavalleria
d'un cap a l'altre de món.
Així, torres escalava
ó cingles tallats a plom,
y d'un salt a la planura
se llençava dels turons.
A perseguir la morisma
corria com un fibló.
si de sopte s'aturava
obria en terra ample solch.
Son renill la mitja-lluna
feya mudar de color,
mentres turbants y banderes
abatia dins la pols.
Monstre d'ales invisibles,
semblava volar y tot:
per son coratge semblava
esser germà dels lleons.*

*Així'l poble s'imagina
aquell cavall fabulós,
mostrant de sos peus la marca
com un segell de triomf.
Y es que sobre'l cor del poble
marcá petja de més fons
ab son gegant heroisme
En Jaume'l Conqueridor.*

M. COSTA Y LLOBERA Pbre.

El diputat francès Mr. Guieusse, del partit que seguia a Combes, una vegada va fer aquesta declaració:

«Crec que nosaltres, els anticlericals, no som més qu'uns rabiosos, dèbils e impotents. Sentint zel de la Iglesia, y d'aquí naix l'odi que li profesám. No tenim prou valor per fer coses millors que les que la Iglesia fa, sino que lo que volèm es, senzillament, destruir y desbaratar lo qu'ella fa.»

DIALECS FAMILIARS.

—=○=—

EL REY EN JAUME.

VI.

—¿Qu'es això, Mestre, 'del centenari del Rey En Jaume?

—Que demà, diada de la Mare de Deu del Candler, fa set cents anys que va nàixer aquest gran Rey.

—Dia ben assanyalat.

—Molt ferm.

—Jo'm pensava que no porien commemorar els aniversaris dels naixements?

—A lo civil poren celebrar tots els que viuguen que s'ho meresquen els personatges festetjats. Are la Iglesia sols celebre'ls naixements del Salvador, de la Verge Maria y de San Joan Bautista.

—Essent així; ¿com es que la Iglesia vol solemnisar el centenari del naixement del Rey En Jaume que no era Sant?

—Abdòn no confonguis les coses. Lo que s'ha ordenat a la Iglesia Mallorquina no entre dins el rito y liturgia. Se farà una festa, cantantse el *Te-Deu* y el *Benedictus* per donar gracies a Deu nostre senyor, pel naixement d'un nin que fone predestinat per redimir Mallorca de la morisma y que plantà aquí la Creu cristiana.

—¿Que no tengué res d'extraordinari el naixement d'aquest nin?

—Sí; tengué coses admirables. Mira com les conte el meteix Rey En Jaume a ses cròniques del seu naixement.

«Y aquí (a Montpeller), volgué nostre Senyor que fos lo nostre naixement en casa d'aquells de Tornamira, la vespra de nostra dona santa Maria Candelera. Y nostra mare sempre que nos forem nats envians a santa Maria, y portaren nos en los braços, y deyen matines a l'esglesia de nostra Dona: y tantost com nos meteren pel portal cantaren *Te Deum laudamus*. Y no sabien los clergues que nos deguessem entrar allí: mes entram quan cantaven aquell cántich. Y puix partint d'aquí nos llevaren a sant Fermí: y quan aquells qui nos portaven entraren per la esglesia de sant Fermí; cantaven *Benedictus Dominus Deus Israel*. Y quan sen tornaren a la casa de nostra mare, fou ella molt alegre d'aquestes prenostiques que'ns eren esdevingudes. Y feu fer dotze candelas totes d'un pes y d'una grandaria, y feules encendre totes ensemps, y a cada una posá sengles noms dels apóstols, y prometé a nostre Senyor que aquella que més duraria, que aquell nom hauriem nos. Y durá més la de sant Jaume de tres dits de través que les altres. Y per aixó y per ja gracia de Deu havém nos nom en Jaume. Y axí nos forem vingut de part de la que fou nostra mare, y del Rey en Pere nostre pare».

—Segons se despren d'aquesta crònica, el Rey En Jaume primer ja parlava en catalá.

—Sí; y va esser rey de Montpeller, Barcelona, Mallorca y Valencia, de tot aquest territori que mal que pesi als centralistes forma una nacionalitat qu'a través de set centurries ha cuidada de conservar l'afinitat d'un meteix llenguatge, com un caliu colgat, per tornar a

reviure en nostres temps.

—Essent així, la nacionalitat de que'm parlau tenia un rey propi y...

—Y unes corts propies y unes propies lleys, redactades en catalá qu'era sa llengua oficial. Abans de venir a conquistar Mallorca, conta la crònica, qu'el Rey En Jaume feu reunir les corts catalanes perque donassen el seu parer.

—¿Y que no fone una injusticia el treure'ls moros de casseua?

—No; perque no los pertenyia. Els adoradors de Mahoma ja havien pres a n-els primitius cristians Mallorca, y el Rey En Jaume, el clero, la noblesa y el poble de catalunya vengueren a reveindicar els seus drets com a cristians demunt Mallorca en so principal objecte de tornar establirhi el regnat de Cristo.

—Contaume un poc d'història de la reconquista.

—No, que seria massa llarc. Sols ta contaré el paper principalíssim que hi jugá, la població d'Inca.

—¿Que vengué a Inca En Jaume primer?

—¿Que no sabs qu'a n-el Serral dels Molins hi ha una potada del seu cavall senyada a una pedra?

—Y moites vegades que hi som anat a posarhi els dits per no tenir padraustes.

—Veus, això, demostra que si no vengué personalment, prou hi vengué la seva personalitat moral, quedant impresa en la tradició y fantasia del poble.

—Y que més.

—Diu en sa crònica, el meteix Rey, que tengué per àngel del Senyor el moro Bernahabet, amo y senyor d'Inca, per lo molt qu'aidá a la felís terminació de la Conquesta. No be'ls cristians entraren a la ciutat de Palma, quan aqueix principalíssim Moro se presentá al Rey ab vint mules carragades de farines, cabretes, gallines y olives, tant ben compostes dins unes sárries que causá molta sorpresa al exèrcit cristiá. El Monarca lo rebé ab suma afabilitat; y Bernahabet, tot d'una posá baix la obediencia del Rey la Vila d'Inca qu'era una de les dotze parts o mercats de qu'aleshores se componia l'illa, prometentli que si era tractada ab benignitat dispondria el rendiment de les altres onze; cosa, qu'en gran consol del Rey, va veure dins pocs dies rendides a sa obediencia totes les viles de Mallorca.

—Demanera qu'els inquers varen esser dels primers que encobeiren y abressaren el cristianisme?

—Y no té res d'estrany, si se té en conte qu'aquí may s'hi apagá del tot la Fè cristiana. Sempre hi va haver cristians en mitx de la morisma qu'adoraren el vertader Deu.

—Essent així, més motius tenim de festetjar el centenari del Rey En Jaume ab gran alegria, pregant a Deu per la conservació d'aquesta Fè y d'aquesta Patria qu'el gran Conqueridor va redimir de les hostes mahometanes.

—Aquests son els desitjos del Sr. Bisbe.

—Salut, idò, per nosaltres y lohansa y gloria al Rey En Jaume.

DANIEL.

—=—

Si cada any alcansaven una virtut, aviat seriem perfets.—Kempis.

A fi de popularisar els cants qu'el poble ha après durant la Missió, hem cregut que nostres lectors, veurien ab gust la reproducció que ne feim d'alguns a continuació:

AL CEL.

I.

*Si al cel volem anar,
á coronans de rosas,
damunt totes las cosas
á Deu hem d'estimar.*
Al cel, al cel volem anar.

II.

*Si al cel volem anar,
no hi van los que no pregan,
no hi van los que renegan
de Deu sens may parar.*
Al cel, al cel volem anar.

III.

*Si al cel volem anar,
fugim com de la pesta
de balls y jocs: la festa
per Deu hem de emplear.*
Al cel, al cel volem anar.

IV.

*Si al cel volem anar,
honrem á nostres pares,
y al cel pares y mares,
sos fills deuen guiar.*
Al cel, al cel volem anar.

V.

*Si al cel volem anar,
Jesús nos hi convida,
primer pérdrer la vida
que al próxim maltractar.*
Al cel, al cel volem anar.

VI.

*Si al cel volem anar,
fugim de l'impuresa,
l'infern al mon l'ha encesa
per fernos condemnar.*
Al cel, al cel volem anar.

VII.

*Si al cel volem anar
no hi anirá qui roba,
es crim que Deu reproba
res d'altre desitjar.*
Al cel, al cel volem anar.

VIII.

*Si al cel volem anar,
no fem fals testimoni,
son armas del dimoni,
dir mal y calumniar.*
Al cel, al cel volem anar.

IX.

*Si al cel volem anar,
guardem l'ànima pura,
guardem tanta hermosura
per qui la va criar.*
Al cel, al cel volem anar.

X.

*Si al cel volem anar,
amemnos uns als altres,
á tots com á nosaltres.
á Deu, fins á expirar.*
Al cel, al cel volem anar.

* * *

JESÚS ALS HOMES.

Veniu á Mí, mon Cor á tots convida:
veniu al cel per mon hermós camí;
Jo só la vía, veritat y vida,
veniu á Mí.

I.

*Los que patiu en esta mar de penas,
los que ploráu en esta vall de plors,
veuiu, veniu, Jo trenco las cadenas,
Jo só l'amich dels pobres pecadors.*

II.

*Si pel mortal la vida es un Calvari,
veniu, veniu, Jo us portaré la creu:
per vostre amor Jo tornaré á pujarhi
á mos germans per fer de Cirineu.*

III.

*Dintre'l sograri tot solet Jo ploro;
homes ingrats, veniume á consolar;
en lo festí dels Angels vos anyoro;
com presoner l'amor me té en l'altar.*

IV.

*¿Per qué, per qué fugiu de ma presencia?
¡los ulls malalts no volen veure'l sol!
Jo al cor contrit li torno la ignocencia;
al ignocent li dono lo que vol.*

V.

*De tots los mals Jo só la medicina,
de tot lo bé Jo só la dolça font;
de mos tresors los cels ne son la mina,
qui té á Jesús es lo més rich del mon.*

VI.

*Si com la mar la vida us es amarga,
del meu amor Jo hi vessaré la mel;
si ve mal temps, si la travesa es llarga,
miráu mon port, alsáu los ulls al cel.*

VII.

*Veniu, veniu, y obrius á la esperansa,
cors afligits, floretes sense sol;
si m'heu ofés lo perdonar no'm cansa;
perque viscáu tornar morir no'm dol.*

VIII.

*Tornáu, tornáu als brassos d'eix bon Pare;
los tinch oberts per rebreus en la Creu:
pot oblidar sos fills alguna mare,
mes ¡ay! no pot lo Cor de vostre Deu.*

JACINTO VERDAGUER.

Sr. DIRECTOR DE CA-NOSTRA.

Inca 26 Janer de 1908.

Molt Senyor meu: Desitjós qu'el seu setmanari vaja avant li escric alguns conseys que si los posa en práctica beneirà l'hora que me haurá escoltat.

¿Vol tenir molta suscripció? idò se dexi anar de literatures y de campanyes moralisadores y camviu V. de rumbo. La qüestió es fer riure la gent, y no amb una riaya honrada, innocent produhida per l'humorada honesta, o la contarella enginyosa de tendencia civilisadora, res d'això; sinó fent riure damunt l'esquena del tercer, criticant a dreta y esquerra, tothom que venga davant, venga o no venga a lloc. Me cregui Sr. Director, y es deix anar de porros fuyes: la gran táctica es treure a rotlo inferioritats, y com V. té bon nas, li será fácil saber petites faltes de calops y gent qui figura, y zas: les publica aumentades y correctades fins qu'el dimoni diga basta. Y el punt veurá com s'entregarán senyorots d'aquells que volen tenir l'honra lluenta ab mordasses d'or per taparli la boca. ¿No li agradaria du mordasses d'or?

Això sería la gran táctica per fer un negoci redó. La táctica que han seguida no pocs de

periodistes desde les plomes remunerades fins a certs setmanaris de setmanaris de provincia de noms estravagants.

Aquest es el meu perer si vol esser temut dels covarts y agraciats dels pusilámines que tenen por a n-els setmanaris de panfonteta.

Si necessita ma col·laboració pot dispondre de son affm.

PERICO DE LOS PALOTES.

Noves d'Inca.

La Missió que'ls Fills de San Vicens de Paul donen en nostra Ciutat, ha seguit fent les meteixes practiques de la setmana anterior de qu'en donarem conte dissapte passat; però l'entusiasme del poble s'ha enfervorizat cada dia més y més escoltant la paraula de Deu. El tema qu'els pares missioners més han tractat es les obligacions y devers dels fills, pares y esposos encaminat a la eristianisació de la familia. El Pare Fontanet ha anatemisat molt aquest materialisme y modernisme en que se fan totes les coses en nostre sigle, fins y tot les coses religioses y per persones catòliques.

L'entusiasme es gran, preparantse per demà, últim dia de Missió, una gran festa que acabarà ab una processó per la ciutat, duquent a Jesús Sagramentat.

Ja tenim col·locat el bussó de bones lectures a l'entrada de nostra redacció. Esperám que les persones que s'interessen per nostra propaganda mos hi enviarán molts d'impresos

Nostre col·laborador D. Francesc Ramis, Professor, l'han destinat per regentar l'escola pública de Deyá. Verament sentim la separació de tant benivolgut company y amic, com la sentirán, segurament, a n-el poblet de Moscarí aont es estimat de tots els veïns pel seu comportament y laboriositat a l'escola d'aquell terma.

Dijous se fé una crida prohibint la travesia de carros y cavalleria per la carretera nova de Llubí qu'encare no está acabada y ja'ls carros hi feyen ginyes.

Diumenge passat a l'iglesia de les religioses Jeronies d'Inca, se fé una gran festa dedicada a Santa Paula, oficiant el M. I. Sr. D. Nadal Garau y fent un hermosíssim sermó Mossen Francesc Rayó.

Abans de l'ofici se beneí una preciosa estatua de Santa Paula, essentne els padrins el M. I. Sr. D. Mateu Garau y la seua benivolguda Mare.

La cambra de la Venerable, aont havien colocada la nova imatge de Santa Paula, baix artistic dossier, estava feta un jardinet de flors y emblemes ab colomets qu'ab abtitud volática portaven inscripcions. Ne copiám aquestes dues cansons qu'expressen la gratitud de les religioses envers sos benefactors:

La Santa que veis aquí
tallada ab tant de primor
es regalo del Senyor
Canonge Garau, son padrí.

¡No pot la Comunitat
paga'ls obsequis rebuts!
¡Que'l Senyor de les virtuts
li augment la caritat!

A uns dels números passats manifestarem nostra conformitat ab los elements de més autoritat de Mallorca en Belles Arts y Arqueologia, respecte la conservació de la Porta de Santa Margalida.

Y.... ¡Bona la ferem Jeronill!

Are mos resulta qu'el *Pu-put* no hi está conforme, y mos tira un perey de *piropos* per nostre desecert.

Ja's un bon compromís! ¿Y are que hauriem de fer?

Demstrar nostra conformitat ab les persones de manco autoritat per dar gust a n-el *Pu-put*.

AVIS AMISTÓS.

Hem vist circular per aquesta ciutat dos setmanaris barcelonins *L'Esquella de la Torratxa* y *La Campana de Gracia*, y com que tal vegada heurán cridat l'atenció de qualcú (aquí que no eran coneguts) ja per ser humorístics y satírics, ja per les caricatures que porten; creim convenient dir els dos mots de la veritat.

Ja fa temps que nosaltres les coneguerem a n-els periòdics citats y per lo meteix aconsellam a nostres lectors, que si aquells caiguesen en les seues mans, les tirin al foch doncs, no's merexen altre cosa si no han camviat de caracter. Creim que no han camviat perque les seues capseleres son ses matexes qu'abans, ab los matexos dituxos y sub-títols. Per això, no hem llegit son contengut, puis, la seua presencia mos causa repugnancia

Tant l'un com l'altre riguent, riguent, cerquen escampar idèes dolentes y burlarse de lo més sant y sagrat. Son anti-religiosos y *La Campana* es fins y tot immoral.

Es una desgracia qu'avuy qu'es publiquen periòdics bons de tota classe mos duguin per aquí esquelles y campanes escardades.

Inquieros: si entre vosaltres n'hi ha d'aficionats a ses caricatures vos recomenam el *Cu-Cut* de Barcelona, qu'en porta moltes, es molt divertit, satíric y de sanes idèes.

Bolletí comercial

Preus que retgiren dijous passat:

		pessetes.
Bessó.	el quintá de 89'00 a	89'00.
Blat.	la cortera de 00'00 a	18'00.
Xeixa.	id. de 00'00 a	18,00.
Ordi mallorquí.	id. de 00'00 a	11'50.
Ordi foras'er.	id. a	10'00.
Sivada.	id. a	08'50.
Ídem forastera.	id. a	07'50.
Faves cuitores.	id. a	19'00.
Ídem ordinaries.	id. a	17'00.
Ídem pel bestia.	id. de 00'00 a	16'50.
Blat de les Indies.	id. a	12'00.
Ciurons.	id. a	21'00.
Fesols.	id. a	28'00.
Monjetes de con'it.	id. a	46'00.
Ídem blanques.	id. a	28'00.
Porcs grassos.	l'arrova de 00'00 a	13'00.
Patates.	id. de 05'50 a	04'50.
Muniacos.	id. de 00'04 a	04'50.
Figues seques el quintá	a	09'00.
Asafrá.	s'ansa de 00'00 a	02'75.

DESCANS DOMINICAL.

Als nostres *liberals de pega*, els lliure-pensadors de perreta, y sobre tot los Menja-capellans, els recomanám s'enterin de lo que fa el govern dels Estats Units, quin no podrán dir siga clerical.

En els Estats Units s'acaba de publicar la lley del descans dominical qu'estableix els següents preceptes:

1. Queda prohibit obrir magatzems y tendes, dedicarse a cap treball, ni assistir a concerts, halls o teatres en lo dia del diumenge, baix la penyora de 9 a 10 chelins.

2. Tot cotxer o conductor qu'emprenge un viatge en l'esmentat dia será castigat en la mateixa penyora, esceptuan en cas de necessitat que'l determinarà el cap de policia.

3. Cap fonda ni café donará entrada a les persones del poble, baix la pena senyalada y tancament del establiment.

4. Els que sense causa justificada o malaltia estiguin tres mesos sense assistir a la seva iglesia pagarán de 5 a 10 chelins.

5. Tot aquell que cometi una acció inconvenient dintre o en les immediacions de l'iglesia pagarà de 5 a 10 chelins.

EL MAR ES SALAT.

Diu el *Marine Journal*: Déu ha fet el mar salat perque la terra y'ls homes no's pudrissin de porqueria. El mar per la acció del vent y de les corrents d'aigo recull tots els miasmes y totes les pestilencies de la terra. Absorvides per l'aigo son purificades per la sal que porta. El mar es com un gran industrial que descompon totes les materies recullides, les torna inofensives y fabrica grans quantitats de ozono qu'ens envia sense pagar aduanes. Posauvos dalt d'un barco y respirau ab forsa y vostres pulmons quedarán nets y desinfectats, vostra sanc será purificada y vostre cor bategará ab sanitat y nova forsa. Les ones y les mareas son les llengos que llepen y netegen les vores del mar ont els homes hi aboquen molta bruticia per durlasen y transformar-la en productes inofensius.

Un cap revolucionari estava berenant fent un gasto atròs de llepolies.

—Senyor, li va dir el criat, un vaguista pregunta per V.

—Fe'l entrar, però abans decanta tots aquets plats y dexèm tan sols el pa y l'aigo.

Entreteniments.

Solucions a n-els passa-temps del número setze:

Tarjeta.—Beato Ramon Llull.

Xarades.—1.ª Cuxot; 2.ª Canastra.

Fuga de vocals:

Es colom volta la torre,
volta y la torna volta,
y tú Coloma traidora
cuants de coloms fas pená!

Semblanses.—1.ª En que té busques: 2.ª en en que s'apleguen: 3.ª en que canten cuan fá calor: 4.ª en que no perden sa fuya.

Intrínquilis.—Deyá.

Endevinaya.—Es foc.

GEROGLÍFIC.

F	B	Y
MIR	:	NO
	—	KI

CARINYONES.

XARADA.

Prima dos en sopas
sovint tú veurás,
tersa prima buides
si les onze fas,
el TOT fragadet
diumenges durás.

QUILES.

FUGA DE VOCALS.

T. q.. v. s . . sp. g. l. r
c. ll s. s bl. nq. . s . s. s n. gr. s,
q. . c. d. m. n. t q. ' . pl. g. . s
t. s f. ll s h. s d' . c. nh. rt. r.

UN VEY.

PRECUNTES.

¿Qué tenen de comú ses figures de moro y ses nesples?

¿Y una ferreria y una tafona?

¿Y es punts cardinals en ses derreries del homo?

¿Y ses notes musicals y es sacraments de l'Esglesia?

OKU.

TRIÁNGUL DE PARAULES.

.
.
.
.
.

Sustituiu aquets punts per lletres de modo que diguen.

1. Cosa d'esglesia.
2. Pendra de vestir.
3. Idem.
4. Part de cos humá.
5. Animal.
6. Una consonant.

TOMASET.

ENDEVINAYA.

¿Quin será se animaló
de cap a peus mal forjat
qu'es posa més aplegat
qu'un capdell de tixedó?

L'AMO'N RAFEL.

Anuncis.

EL ARTE
PINTURA Y FOTOGRAFÍA
D'EN

Bartomeu Payeras.

Inca, S. Bartomeu, 15, a una entrada-esposició que veureu que val ulls per mirar.

Diccionari

d'en Rodríguez-Navas, de la llengua espanyola, publicat per la casa Calleja. Conté de ble paraules de les que comprén el Diccionari de l'Academia Espanyola. Es el més complet y barato, total deu pessetes, y encara a n-els obrers que disponen de pocs caldala los ho darém a plassos, en nostre llibreria carrer de Mallorca, 1. Inca.

MOBLERIA D'EN MATGÍ PRATS

Gran baratura de mobles de tota casta: nogué, caoba, y fusta blanca a voler.

Mercat vey, 16, INCA.

ALMACENES: SAN JOSÉ.
BRONDO—esquina—BORNE,
PALMA.

NOVEDADES PARA SRA. Y CABALLERO

SASTRERÍA CAMISERÍA,

PAÑERÍA GÉNEROS DE PUNTO,

GÉNEROS BLANCOS Y PAÑOLERÍA.

LA CASA QUE VENDE MÁS BARATO.

PRECIO FIJO.

LLIBRERÍA LA BONA CAUSA

den Miquel Durán

PROPAGANDA CATÓLICA.

CENTRE DE SUSCRIPCIÓNS

Material de 1.ª ensenyansa.—Objectes d'escriptori.—Enquadernacions.—Impresos y en cárrecs per les principals llibrerias d'Espanya

Carrer de Mallorca, 1,—INCA..

Miquel Ferragut

En son taller de Fusteria se fabrica tota classe de mobles desde els més econòmics fins a n-els de més valor però tots se fan en gust artístic.

CONSTRUCCIÓ EN OBRES Y EDIFICIS

Carrer de Mallorca, 54, INCA.

Ca-nostra

SETMANARI D'INCA EN MALLORQUÍ.

Preu de suscripció

Un trimestre una pesseta per tot Espanya y doble a l'extranger.

Els pobres y obrers que nos ho demanin tendrán la suscripció per 20 céntims mensuals 2'40 l'any; però no tendrán dret a n-els regalats que farem a los damés suscriptors.

A les congregacions, societats catòliques y demés persones que, desitjoses de fer propaganda, volguessen una regular quantitat d'exemplars, a preus convencionals.

Redacció, administració e imprenta: carrer de Mallorca, 1, Inca.